

Kulturarvsfrågor

Sammanfattning

I betänkandet behandlas ett femtiotal motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2011 som rör kulturarvsfrågor. Utskottet avstyrker samtliga motionsyrkanden.

I de avstyrkta motionsyrkandena återfinns bl.a. förslag om rapportering av fornynd, om användande av metallsökare vid arkeologiska utgrävningar, om åtgärder för att bekämpa kulturarvsbrott samt om bidrag för vård och skötsel av kulturbyggnader. Utskottet anser att riksdagen bör avvakta Kulturmiljöutredningens förslag på området.

Motioner om Mälsäkers slott och radiobunkern i Boden avstyrks med hänvisning till att utskottet vill avvakta att utredningen om omstrukturering av statens bestånd av kulturfastigheter redovisar sina förslag.

Utskottet avstyrker även motioner om Stockholms skärgård som världsarv och flyttningen av Kiruna stad som världsarv samt om att ålagillet ska föras upp som immateriellt världsarv.

Vidare avstyrks förslag om att inrätta flera nya museer och utveckla befintliga museer. Förslag om fri entré på regionala museer avvisas med hänvisning framför allt till att det i första hand är museernas huvudmäns uppgift att avgöra denna fråga.

Slutligen har utskottet valt att behandla tolv motionsyrkanden i förenklad form eftersom dessa överensstämmer med lika eller snarlika förslag som behandlats tidigare under valperioden.

I betänkandet finns elva reservationer och ett särskilt yttrande.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Utskottets överväganden	8
Översyn av lagstiftning och nationella mål på kulturmiljöområdet – en bakgrund	8
Rapportering av fornyfynd	8
Metallsökare vid arkeologiska utgrävningar	10
Kulturarvsbrott	11
Bidrag för vård och skötsel	12
Mälsåkers slott	14
Folkrörelsebyggnader	15
Radiobunkern i Boden och Bodens fästning	16
Stockholms skärgård som världsarv	17
Flyttning av Kiruna stad	18
Ålagillet som immateriellt världsarv	19
Databasen Sofie	20
Nationalmuseum	21
En filial till Moderna museet i Umeå	23
Nobelmuseet	24
Fri entré på regionala museer	25
Kulturmiljöer till minne av kända svenskar	26
Resursenhet för genus- och klassperspektiv i kulturarvsarbetet	27
Svenskt fartygsvärn	28
Stiftelsen Föremålsvård i Kiruna	29
Vårdande av kulturarvet	30
Forum för levande historia m.m.	31
Regalskeppet Kronan och amiralskeppet Mars	33
Statligt stöd till vissa museer	34
Tidigare behandlade förslag	36
Reservationer	37
1. Rapportering av fornyfynd, punkt 1 (S, SD, V)	37
2. Kulturarvsbrott, punkt 3 (SD)	37
3. Nationalmuseum, punkt 12 (S, V)	38
4. Nobelmuseet, punkt 14 (S, V)	39
5. Fri entré på regionala museer, punkt 15 (S, MP, V)	39
6. Kulturmiljöer till minne av kända svenskar, punkt 16 (S, V)	40
7. Resursenhet för genus- och klassperspektiv i kulturarvsarbetet, punkt 17 (V)	41
8. Svenskt fartygsvärn, punkt 18 (SD)	41
9. Stiftelsen Föremålsvård i Kiruna, punkt 19 (V)	42
10. Regalskeppet Kronan och amiralskeppet Mars, punkt 22 (SD)	43
11. Statligt stöd till vissa museer, punkt 23 (SD)	43
Särskilt yttrande	45
Särskilt yttrande (SD)	45
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	46

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2011 46

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. **Rapportering av fornyfynd**

Riksdagen avslår motion

2011/12:Kr207 av Christer Engelhardt (S).

Reservation 1 (S, SD, V)

2. **Metallsökare vid arkeologiska utgrävningar**

Riksdagen avslår motion

2011/12:Kr240 av Jan R Andersson (M).

3. **Kulturarvsbrott**

Riksdagen avslår motion

2011/12:Kr326 av Mattias Karlsson och Kent Ekeroth (båda SD).

Reservation 2 (SD)

4. **Bidrag för vård och skötsel**

Riksdagen avslår motion

2011/12:Kr242 av Irene Oskarsson (KD) yrkande 1.

5. **Mälsåkers slott**

Riksdagen avslår motion

2011/12:Kr282 av Hans Ekström m.fl. (S).

6. **Folkrörelsebyggnader**

Riksdagen avslår motion

2011/12:Kr235 av Hans Backman (FP).

7. **Radiobunkern i Boden och Bodens fästning**

Riksdagen avslår motionerna

2011/12:Kr304 av Johan Johansson (M) och

2011/12:Kr316 av Krister Hammarbergh (M).

8. **Stockholms skärgård som världsarv**

Riksdagen avslår motion

2011/12:Kr299 av Mikael Damberg (S).

9. **Flyttning av Kiruna stad**

Riksdagen avslår motion

2011/12:Kr293 av Gunnar Andréén (FP).

10. **Ålagillet som immateriellt världsarv**

Riksdagen avslår motion

2011/12:Kr327 av Mattias Karlsson och Tony Wiklander (båda SD).

11. Databasen Sofie

Riksdagen avslår motion

2011/12:Kr248 av Helén Pettersson i Umeå (S).

12. Nationalmuseum

Riksdagen avslår motion

2011/12:Kr297 av Berit Högman m.fl. (S) yrkande 11.

*Reservation 3 (S, V)***13. En filial till Moderna museet i Umeå**

Riksdagen avslår motion

2011/12:Kr247 av Helén Pettersson i Umeå (S).

14. Nobelmuseet

Riksdagen avslår motionerna

2011/12:Kr296 av Gunnar Andrén m.fl. (FP) yrkandena 1 och 2 samt

2011/12:Kr297 av Berit Högman m.fl. (S) yrkande 12.

*Reservation 4 (S, V)***15. Fri entré på regionala museer**

Riksdagen avslår motion

2011/12:Kr297 av Berit Högman m.fl. (S) yrkande 7.

*Reservation 5 (S, MP, V)***16. Kulturmiljöer till minne av kända svenskar**

Riksdagen avslår motionerna

2011/12:Kr263 av Ulf Nilsson m.fl. (FP) och

2011/12:Kr297 av Berit Högman m.fl. (S) yrkande 21.

*Reservation 6 (S, V)***17. Resursenhet för genus- och klassperspektiv i kulturarvsarbetet**

Riksdagen avslår motion

2011/12:Kr307 av Bengt Berg m.fl. (V) yrkande 20.

*Reservation 7 (V)***18. Svenskt fartygsvärn**

Riksdagen avslår motion

2011/12:Kr324 av Mattias Karlsson och Per Ramhorn (båda SD).

*Reservation 8 (SD)***19. Stiftelsen Föremålsvård i Kiruna**

Riksdagen avslår motion

2011/12:Kr331 av Siv Holma (V) yrkandena 1 och 2.

Reservation 9 (V)

20. Vårdande av kulturarvet

Riksdagen avslår motion

2011/12:Ub242 av Sten Bergheden (M) yrkande 2.

21. Forum för levande historia m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2011/12:Kr238 av Gustav Nilsson (M),

2011/12:Kr269 av Annelie Enochson och Roland Utbult (båda KD)
yrkandena 1–4,

2011/12:Kr281 av Betty Malmberg (M),

2011/12:Kr289 av Leif Pagrotsky (S),

2011/12:Kr309 av Staffan Danielsson (C) och

2011/12:Kr323 av Carina Herrstedt (SD).

22. Regalskeppet Kronan och amiralskeppet Mars

Riksdagen avslår motion

2011/12:Kr208 av Thoralf Alfsson (SD).

Reservation 10 (SD)

23. Statligt stöd till vissa museer

Riksdagen avslår motionerna

2011/12:Kr230 av Maria Lundqvist-Brömster (FP),

2011/12:Kr246 av Helén Pettersson i Umeå (S),

2011/12:Kr314 av Ibrahim Baylan m.fl. (S) och

2011/12:Kr318 av Mattias Karlsson och Per Ramhorn (båda SD).

Reservation 11 (SD)

24. Tidigare behandlade förslag

Riksdagen avslår motionerna

2011/12:Kr217 av Pia Nilsson (S),

2011/12:Kr224 av Jörgen Hellman och Christina Oskarsson (båda S)
yrkande 2,

2011/12:Kr227 av Clas-Göran Carlsson m.fl. (S),

2011/12:Kr228 av Carin Runeson och Olle Thorell (båda S),

2011/12:Kr243 av Ewa Thalén Finné m.fl. (M),

2011/12:Kr264 av Ulf Nilsson och Allan Widman (båda FP) yrkan-
dena 1 och 2,

2011/12:Kr283 av Pyy Niemi och Thomas Östros (båda S),

2011/12:Kr284 av Louise Malmström m.fl. (S),

2011/12:Kr294 av Gunnar Andréén (FP),

2011/12:Kr310 av Staffan Danielsson (C) och

2011/12:Kr328 av Annika Lillemets (MP).

Stockholm den 17 april 2012

På kulturutskottets vägnar

Gunilla Carlsson i Hisings Backa

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S), Christer Nylander (FP), Cecilia Magnusson (M), Anne Marie Brodén (M), Göran Montan (M), Kerstin Engle (S), Per Svedberg (S), Christina Zedell (S), Per Lodenius (C), Isak From (S), Peder Wachtmeister (M), Tina Ehn (MP), Lars-Axel Nordell (KD), Mattias Karlsson (SD), Lars Ohly (V), Agneta Gille (S) och Ellen Juntti (M).

Utskottets överväganden

Översyn av lagstiftning och nationella mål på kulturmiljöområdet – en bakgrund

Regeringen utsåg i mars 2011 en särskild utredare för att se över lagstiftningen och de nationella målen på kulturmiljöområdet (dir. 2011:17). Utredaren ska bl.a.

- lämna sådana förslag till förändringar av lagstiftningen inom kulturmiljöområdet som ska syfta till att öka möjligheterna att leva i, bruka och utveckla kulturskyddade fastigheter och miljöer
- göra en redaktionell översyn av lagen (1988:950) om kulturminnen m.m.
- lämna förslag till hur de särskilda nationella målen för arbetet med kulturmiljön kan tydliggöras och anpassas till de nya kulturpolitiska målen.

Syftet med översynen av de nationella målen för arbetet med kulturmiljön är enligt direktiven att skapa goda grundförutsättningar för ett offensivt kulturmiljöarbete som aktivt bidrar till ökad livskvalitet och att humanistiska perspektiv ges utrymme att påverka samhällsutvecklingen.

Kulturmiljöutredningen (Ku 2011:02) har därefter fått tilläggsdirektiv (dir. 2011:116) om att lämna förslag till förändringar av bestämmelserna om metallsökare i lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. som behöver vidtas till följd av Europeiska kommissionens motiverade yttrande av den 1 oktober 2010 i överträdelseärende 2008/4191 (se vidare nedan).

Uppdraget ska redovisas senast den 31 maj 2012.

Rapportering av fornynd

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om rapportering av fornynd med hänvisning till pågående arbete på området.

Jämför reservation 1 (S, SD, V).

Motionen

I *motion Kr207* föreslår Christer Engelhardt (S) ett tillkännagivande till regeringen om fornynd. Motionären anser att det är angeläget att allmänheten känner engagemang och ansvar för att rapportera upptäckter av fornynd. För detta krävs att det finns ett fungerande system för hittelön och att ersättningen betalas ut inom rimlig tid. Det är inte acceptabelt,

anför motionären, att det tar flera år innan hittelönen betalas ut. Det bör också tydliggöras var de gjorda fynden ska placeras – i den region där de hittats eller på ett nationellt museum.

Bakgrund

Lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. (kulturminneslagen) slår fast att ansvaret för att skydda och bevara kulturmiljön delas av alla. Enligt 2 kap. kulturminneslagen ska fornyfynd som hittas snarast anmälas till Riksantikvarieämbetet (RAÄ), länsstyrelse, länsmuseum eller polismyndighet.

Fornfynd är föremål som saknar ägare när de hittas och som antingen påträffas i eller vid en fast fornlämning och har samband med denna eller kan antas vara mer än etthundra år. Sådana fornyfynd som hittas i anslutning till en fast fornlämning tillfaller staten. Andra fornyfynd tillfaller upphittaren. Denne är dock i två fall skyldig att erbjuda staten att mot betalning lösa in föremålet (hembud), nämligen när det rör sig om

- fornyfynd som helt eller delvis består av guld, silver, koppar, brons eller annan legering med koppar, eller
- fornyfynd som består av två eller flera föremål som kan antas ha blivit nedlagda samtidigt.

Vid inlösen av fornyfynd som är hembudspliktigt ska ersättning utgå med ett belopp som är skäligt med hänsyn till fyndets beskaffenhet. För föremål av ädelmetall ska ersättningen uppgå till minst motsvarande metallvärdet efter vikt, uppräknat med en åttodel. För fornyfynd får även särskild hittelön lämnas. Frågor om inlösen, ersättning och hittelön prövas av RAÄ.

När det gäller de fornyfynd som tillfaller staten kan RAÄ genom fyndfördelning överlåta statens rätt på ett museum som åtar sig att vårda det i framtiden på ett tillfredsställande sätt.

Enligt uppgift inkommer det fem till tio ärenden om gjorda fynd per år till RAÄ. Normalt bör det enligt RAÄ ta högst ett år innan eventuell ersättning och hittelön kan betalas ut, detta under förutsättning att dokumentationen är komplett från början. För närvarande finns dock några öppna ärenden från 2003, 2004 och 2005.

För att RAÄ ska kunna betala ut eventuell ersättning och hittelön krävs att man kan fastställa om fyndet tillhör en fast fornlämning eller inte. För detta kan det ibland behöva göras kompletterande undersökningar, vilket kan försena handläggningen. Därefter ska en konservator fastställa nivå och kvalitet på fornyfyndet och slutligen görs en marknadsmässig värdering för att fastställa hur stor hittelönen blir.

Ett fornyfynd som tillfallit staten fördelas vanligen till Statens historiska museum eller, om det rör sig om maritima fynd, till Sjöhistoriska museet. Som framgått ovan kan RAÄ överlåta statens rätt till fornyfynd på ett annat museum, exempelvis ett länsmuseum eller kommunalt museum. Ett alternativ till överlåtelse av statens rätt till föremål är att beslut fattas om deponering av föremål till ett icke-statligt museum. Merparten av de fynd

som fördelas i dag placeras regionalt. Med tanke på både forskare och allmänhet eftersträvar RAÄ att vid fyndfördelning hålla ihop hela fyndmaterialet från en och samma fyndplats.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar motionärens uppfattning att det är angeläget att allmänheten känner engagemang och ansvar för att rapportera upptäckter av fornfynd. Därför är det bekymmersamt att det inte finns någon information på RAÄ:s webbplats om hur ärenden som rör inkomna fornfynd handläggs. Inte heller finns det några riktlinjer till länsstyrelserna om handläggningen utan informationen kommuniceras, enligt uppgift från RAÄ, från fall till fall alltefter behov.

RAÄ har i sin verksamhetsplan för 2012 tagit upp att man ska utarbeta riktlinjer för hanteringen av fornfynd. Utskottet vill även hänvisa till den pågående översynen av lagstiftningen och de nationella målen på kulturmiljöområdet (dir. 2011:17).

Motion Kr207 (S) avstyrks därmed.

Metallsökare vid arkeologiska utgrävningar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om metallsökare vid arkeologiska utgrävningar, då Kulturmiljöutredningen har fått tilläggsdirektiv om att lämna förslag till förändringar av bestämmelserna om metallsökare.

Motionen

I *motion Kr240* begär Jan R Andersson (M) ett tillkännagivande om metallsökare vid arkeologiska utgrävningar. Motionären anser att den nuvarande lagstiftningen bör värnas och försvaras i EU-domstolen. Lagstiftningen överensstämmer med bestämmelser och intentioner i fördraget om EU:s funktionssätt och behöver därmed inte ändras.

Utskottets ställningstagande

Som redovisats inledningsvis har regeringen gett tilläggsdirektiv till Kulturmiljöutredningen om att lämna förslag till sådana förändringar av bestämmelserna om metallsökare i kulturminneslagen som behöver vidtas till följd av Europeiska kommissionens motiverade yttrande av den 1 oktober 2010 i överträdelseärende 2008/4191. Utgångspunkten för uppdraget är att det generella förbudet mot användning av metallsökare ska modifieras och att de svenska bestämmelserna om metallsökare ska stå i överensstäm-

melse med EU-rätten, samtidigt som bestämmelserna ska vara förenliga med de kulturpolitiska målen. Utredningen ska bl.a. beakta regeringens svar till Europeiska kommissionen, regeringens uppdrag till Riksantikvarieämbetet (Ku2011/148/KA), Riksantikvarieämbetets rapport Förslag till ny reglering om användning av metallsökare i lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. (Ku2011/778/KA) samt de remissvar som kommit in till Regeringskansliet om denna rapport. Utredningen ska redovisa sina förslag senast den 31 maj 2012.

Utskottet anser att utredningens förslag bör avvaktas och avstyrker därmed motion Kr240 (M).

Kulturarvsbrott

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om åtgärder för att bekämpa kulturarvsbrott med hänvisning till pågående arbete på området.

Jämför reservation 2 (SD).

Motionen

I *motion Kr326* föreslår Mattias Karlsson och Kent Ekeroth (båda SD) ett tillkännagivande till regeringen om att vidta ytterligare åtgärder för att bekämpa kulturarvsbrott såsom stölder av kulturhistoriskt värdefulla föremål och skadegörelse på kulturminnen och kulturmiljöer. Motionärerna framhåller att många goda initiativ har tagits på senare år för att stävja kulturarvsbrottsligheten, inte minst av Riksantikvarieämbetet, men att ytterligare insatser behövs.

Utskottets ställningstagande

Enligt kulturminneslagen är det förbjudet att utan tillstånd rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, planterig eller på annat sätt ändra eller skada en fast fornlämning (2 kap. 6 §). Straffbestämmelser om fornminnen innebär enligt 2 kap. 21 § kulturminneslagen att den som av uppsåt eller oaktsamhet ändrar eller skadar en fornlämning kan dömas för fornminnesbrott till böter eller fängelse i högst sex månader. Om brottet begåtts uppsåtligen och är att anse som grovt kan dömas för grovt fornminnesbrott till fängelse i högst fyra år. Ett brott kan dömas som grovt exempelvis om gärningen medfört omfattande förstörelse av ett fornminne.

Riksantikvarieämbetet (RAÄ) har genomfört en utvärdering av länsstyrelsernas, polisens och åklagarnas hantering av misstänkta fornminnesbrott. Utvärderingen pekar på brister i lagstiftningen och hanteringen av fornminnesbrott. RAÄ konstaterar att fornminnesbrott har lågt straffvärde, vilket ger kort preskriptionstid – två år. Detta leder till en låg prioritering hos de

brottsbekämpande myndigheterna och försvårar därmed möjligheterna att genomföra en grundlig utredning. Fornminnesbrotten är få och utredningarna är till sin karaktär speciella. Det finns därför ett behov av att en bredare erfarenhet av brottstypen byggs upp hos ett mindre antal åklagare, anser RAÄ.

Utskottet noterar att kulturministern i ett svar på en skriftlig fråga om brott mot vårt kulturarv (2011/12:229) anfört att hon kommer att noggrant följa frågan och överväga om Riksantikvarieämbetets rapport föranleder någon översyn från regeringens sida. Ministern hänvisade till att regeringen tillsatt en kulturmiljöutredning vars uppdrag delvis berör dessa frågor och att utredningen kommer att lämna sitt betänkande under våren 2012. Vidare anförde ministern att Rikskriminalpolisen 2011 tillsatte en särskild samordnare för kulturarvsbrott. Samordnaren har till uppgift att undersöka omfattningen av brottsligheten, eventuella kopplingar till den organiserade brottsligheten, skapa nätverk, förbättra det internationella samarbetet samt öka kunskapen om kulturarvsbrotten. Ministern förväntade sig att detta arbete skulle leda till förbättringar i arbetet med de aktuella frågorna.

I likhet med kulturministern ser utskottet positivt på att Rikskriminalpolisen tillsatt en särskild samordnare för kulturarvsbrott.

Utskottet anser också att ett ökat internationellt samarbete är nödvändigt om den illegala hanteringen av kulturföremål ska kunna hejdas. Så har också riksdagen våren 2011 beslutat att godkänna Unidroit-konventionen av den 24 juni 1995 om kulturföremål som stulits eller förts ut olagligt (prop. 2010/11:83, bet. 2010/11:KrU10, rskr. 2010/11:285). Konventionen innehåller bestämmelser om att föremål som utgör kulturföremål i konventionens mening och som stulits eller förts ut ur en konventionsstat i strid med den statens utförelse regler till skydd för kulturarvet ska återlämnas till den staten. Samtidigt antog riksdagen de ändringar i kulturminneslagen som krävdes för att införliva konventionen i svensk rätt.

Utskottet anser att effekterna av de nyligen beslutade insatserna bör avvaktas. Utskottet noterar vidare att Kulturmiljöutredningen kommer att lämna sitt betänkande inom kort.

Motion Kr326 (SD) avstyrks därmed.

Bidrag för vård och skötsel

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om bidrag för vård och skötsel av kulturbyggnader med hänvisning till Kulturmiljöutredningens arbete.

Motionen

Irene Oskarsson (KD) begär i *motion Kr242* ett tillkännagivande till regeringen om ett tydligare regelverk och en översyn av ersättningsnivåerna för kulturbyggnader på landsbygden (yrkande 1). Det ställs höga ägarkrav på dem som förvaltar kulturbyggnader på landsbygden. Ofta rör det sig om ett stort antal värdefulla byggnader fördelade på ett fåtal invånare. Bidraget från länsstyrelsen för kulturella merkostnader räcker inte för att möta kostnaderna, anser motionären.

Bakgrund

Enligt 3 kap. kulturminneslagen ska länsstyrelsen när en byggnad förklaras för byggnadsminne genom skyddsbestämmelser ange på vilket sätt byggnaden ska vårdas och underhållas samt i vilket avseende den inte får ändras. Skyddsbestämmelserna ska så långt möjligt utformas i samförstånd med byggnadens ägare och ägare till kringliggande markområde. Ägaren får inte åläggas mer omfattande skyldigheter än vad som oundgängligen är nödvändigt för att bibehålla byggnadsminnets kulturhistoriska värde. Hålls ska tas till byggnadens användning och ägarens skäliga önskemål.

Länsstyrelsen har möjlighet att lämna bidrag för kulturhistoriskt motiverade kostnader vid vård och skötsel av byggnadsminnen enligt förordning (2010:1121) om bidrag till förvaltning av värdefulla kulturmiljöer. Medel utbetalas från anslag 7:2 Bidrag till kulturmiljövård som för budgetåret 2012 uppgår till totalt 251,7 miljoner kronor. Bidrag utbetalas i mån av tillgång till medel. Anslaget används även för stöd till bl.a. arbetslivsmuseer, Hus med historia och vissa arkeologiska undersökningar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill framhålla de stora insatser som görs av människor runt om i vårt land för att vårda och bevara kulturarvet, och då inte minst ägare till byggnadsminnen.

Att skydda och vårda kulturarvet i bebyggelse och odlad mark är en viktig nationell angelägenhet, ett ansvar som delas av alla. För att lätta bördan för ägare till byggnadsminnen finns möjligheten att få bidrag till de merkostnader som bevarandet av byggnadsminnet kan kräva, t.ex. genom att mer kostnadskrävande metoder eller dyrare material behöver användas än vad som är normalt för likartade fastigheter. Bidrag utgår däremot inte för normalt underhåll av fastigheten.

Utskottet har förståelse för att förvaltande av byggnadsminnen kan bli kostsamt framför allt om dessa inte används regelbundet och ger intäkter i form av hyror eller liknande. Utskottet vill dock samtidigt peka på att en översyn av kulturminneslagen för närvarande pågår med inriktning på att lämna sådana förslag till förändringar av lagstiftningen inom kulturmiljöområdet som ska syfta till att öka möjligheterna att leva i, bruka och

utveckla kulturskyddade fastigheter (Kulturmiljöutredningen). Utskottet anser att förslagen från utredningen bör avvaktas. Motion Kr242 (KD) yrkande 1 avstyrks därmed.

Mälsåkers slott

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om Mälsåkers slott med hänvisning till att den inte vill föregripa utredningen om omstrukturering av statens bestånd av kulturfastigheter.

Motionen

I *motion Kr282* begär Hans Ekström m.fl. (S) ett tillkännagivande till regeringen om att Mälsåkers slott ska behållas i statlig ägo. Motionärerna anser det olyckligt om inte Mälsåkers slott tas till vara. För att säkra detta bör slottet kvarstå i statlig ägo.

Utskottets ställningstagande

Regeringen gav våren 2009 en särskild utredare i uppdrag att göra en översyn av den statliga fastighetsförvaltningen i syfte att analysera grunderna för och organisationen av den nuvarande statliga fastighetsförvaltningen samt lämna förslag till en mer effektiv struktur på fastighetsförvaltningen inom staten. Utredaren överlämnade i april 2011 betänkandet *Staten som fastighetsägare och hyresgäst* (SOU 2011:31) till regeringen. Inom kulturfastighetsområdet föreslog utredaren bl.a. principer för vilka fastigheter staten ska äga samt kriterier för vilka kulturhistoriskt värdefulla fastigheter som bör bevaras. Vidare föreslogs att de kulturfastigheter som i dag förvaltas av andra myndigheter ska samlas under en förvaltare, Statens fastighetsverk (SFV). Utredningens betänkande remissbehandlades under våren och sommaren 2011.

Den 26 januari 2012 beslöt regeringen att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att klarlägga vilka fastigheter och byggnader som är kulturhistoriskt värdefulla för staten i bl.a. Fortifikationsverkets, Riksantikvarieämbetets, Sjöfartsverkets och Trafikverkets förvaltning och som bör ägas av staten (dir. 2012:7). Utredaren ska vidare föreslå en samlad förvaltning av statliga myndigheters kulturhistoriskt värdefulla fastigheter hos en myndighet, SFV. I uppdraget ingår också att inventera vilka kulturhistoriskt värdefulla fastigheter som av kulturhistoriska eller andra skäl inte behöver ägas av staten, och som därmed kan avyttras. En opartisk värdering av dessa fastigheter ska genomföras i nära samarbete med utredningen om omstruktureringen av statens bestånd av försvarsfastigheter. Uppdraget ska redovisas senast den 3 december 2012.

Utskottet anser att riksdagen inte bör föregripa utredarens arbete. Utskottet vill i sammanhanget framhålla att om fastigheter som utgör statliga byggnadsminnen säljs kommer skyddet av dessa inte att upphöra utan de kommer då att bli byggnadsminnen enligt kulturminneslagen.

Motion Kr282 (S) avstyrks därmed.

Folkrörelsebyggnader

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om folkrörelsebyggnader bl.a. med hänvisning till att det är möjligt för folkrörelserna att själva göra en inventering av sina byggnader och föreslå ett urval som byggnadsminne.

Motionen

I *motion Kr235* föreslår Hans Backman (FP) att Riksantikvarieämbetet i samverkan med länsstyrelserna ska göra en inventering av folkrörelsebyggnader som grund för kommande bedömningar av vilka som har särskilt stort bevarandevärde. Motionären pekar på att folkrörelsebyggnader som kyrkor, kapell och missionshus liksom ordenshus och arbetarrörelsens Folkets Hus inte har samma skydd som alla kyrkobyggnader som tillkom före 1940. De största väckelsebyggnaderna revs under 1970-talet utan att ansvariga myndigheter för svensk kulturminnesvård reagerade. Motionären anser att lokalerna från de folkliga rörelser som drev på för demokrati, folkbildning och likhet inför lagen är skyddsvärda och att ett urval därför bör göras utifrån varje objekts egna meriter.

Bakgrund

En byggnad som är synnerligen märklig genom sitt kulturhistoriska värde eller som ingår i ett kulturhistoriskt synnerligen märkligt bebyggelseområde får förklaras för byggnadsminne av länsstyrelsen (3 kap. 1 § kulturminneslagen). När en byggnad förklaras som byggnadsminne ska länsstyrelsen genom skyddsbestämmelser ange på vilket sätt den ska vårdas och underhållas samt i vilka avseenden den inte får ändras. Vem som helst kan väcka frågan hos länsstyrelsen om att en byggnad eller anläggning ska byggnadsminnesförklaras. Länsstyrelsen har även möjligheten att på eget initiativ väcka frågan om byggnadsminnesförklaring. Länsstyrelsen har tillsynsansvar över byggnadsminnen. Den som äger ett byggnadsminne har möjlighet att söka bidrag för de antikvariska merkostnader som kan uppstå vid exempelvis restaurering, bidrag till kulturmiljövård (se avsnittet Bidrag för vård och skötsel). Det finns över 2 000 byggnadsminnen runt om i landet.

Byggnader som ägs av staten kan efter förslag från Riksantikvarieämbetet förklaras som statliga byggnadsminnen av regeringen. Det finns i dag ca 260 statliga byggnadsminnen.

Utskottets ställningstagande

Det finns inget som hindrar enskilda personer eller organisationer att föreslå att en byggnad ska byggnadsminnesförklaras. Folkrorelserna kan således själva göra en inventering och till länsstyrelsen föreslå byggnader som byggnadsminnen.

Utskottet vill samtidigt framhålla att det inte innebär något ekonomiskt stöd till löpande underhåll att en byggnad förklaras som byggnadsminne. Enligt förordning (2010:1121) om bidrag till förvaltning av värdefulla kulturmiljöer kan bidrag utgå för de antikvariska merkostnader som kan uppstå vid renovering.

Motion Kr235 (FP) avstyrks.

Radiobunkern i Boden och Bodens fästning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om radiobunkern i Boden och Bodens fästning med hänvisning till det pågående arbetet med omstrukturering av statens kulturfastigheter.

Motionerna

I *motion Kr304* begär Johan Johansson (M) ett tillkännagivande om att byggnadsminnesförklara radiobunkern i Boden. Motionären anför att radiohistorien börjar med radiobunkern i Boden. Det var här som svensk rundradio började sändas och vidareutvecklas. I motsats till andra delar av Bodens fästning är radiobunkern inte byggnadsminnesförklarad och hotas därmed av rivning då Fortifikationsverket inte vill behålla ansvaret för bunkern.

I *motion Kr316* föreslår Krister Hammarbergh (M) ett tillkännagivande till regeringen om att fastslå Bodens fästning som ett kulturarv av nationellt intresse och därmed också att det finns ett nationellt ansvar för dess bevarande.

Utskottets ställningstagande

Stora delar av Bodens fästning är förklarat som statligt byggnadsminne och förvaltas av Statens fastighetsverk. Radiobunkern som förvaltas av Fortifikationsverket är emellertid inte förklarad som byggnadsminne. Som

redovisats ovan är det regeringen som fattar beslut om att en byggnad ska förklaras som statligt byggnadsminne efter förslag från Riksantikvarieämbetet.

Som ovan redovisats har en särskild utredare fått i uppgift att se över statens bestånd av vissa kulturfastigheter och klarlägga vilka fastigheter och byggnader som är kulturhistoriskt värdefulla för staten att äga (dir. 2012:07). I uppdraget ingår att ta ställning till de kulturfastigheter som i dag förvaltas av Fortifikationsverket. Uppdraget ska redovisas senast den 3 december 2012.

Utskottet vill inte föregripa det pågående arbetet. Motionerna Kr304 (M) och Kr316 (M) avstyrks.

Stockholms skärgård som världsarv

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om att Stockholms skärgård ska klassas som världsarv. Riksdagen anser det angeläget att skydda och vårda denna miljö, men biträder inte förslaget att den ska klassas som världsarv.

Motionen

I *motion Kr299* föreslår Mikael Damberg (S) att riksdagen ska begära att regeringen verkar för att Stockholms skärgård ska klassas som världsarv. Detta skulle leda till att antalet besökare ökar men det skulle också garantera ett ökat skydd för denna unika skärgårdsmiljö. Det finns all anledning att stärka skyddet av skärgårdens natur- och kulturmiljö och samtidigt ge fler människor möjlighet att se och uppleva skönheten, anför motionären.

Utskottets ställningstagande

Utskottet behandlade en likalydande motion i betänkande 2009/10:KrU1 och redovisade då bl.a. följande (s. 96):

Unescokonventionen om skydd för världens kultur- och naturarv, världsarvskonventionen, antogs vid Unescos generalkonferens 1972 och ratificerades av Sverige 1985.

Genom att underteckna Unescokonventionen åtar sig länderna att vårda och bevara viktiga kultur- och naturarv inom det egna territoriet och att stödja andra länder i deras ansträngningar att bevara vårt gemensamma världsarv. Förvaltningen av världsarven sker i enlighet med den lagstiftning som gäller för annan fysisk miljö, främst plan- och bygglagen, miljöbalken och kulturminneslagen. Det finns ingen speciell lagstiftning för världsarven.

Vid generalförsamlingens möte 1999 kom Europas länder överens om att de i fortsättningen endast skulle få nominera ett objekt per land och år. Riksantikvarieämbetet och Naturvårdsverket har i uppdrag att lämna förslag på nomineringar av nya världsarvsobjekt till regeringen.

Förslagen grundas på myndigheternas egna initiativ eller på initiativ av ägare eller förvaltare av kultur- eller naturobjekt eller av kommuner eller länsstyrelser där objekten är belägna. Regeringen har därefter att ta ställning till om nomineringsförslagen från myndigheterna ska föras vidare till Unesco. Det slutliga beslutet tas av Unescos världsarvskommitté.

Utskottet framhöll vidare att Stockholms skärgård är Sveriges största skärgård och erbjuder en rik natur- och kulturmiljö. Utskottet delade motionärens uppfattning att det är angeläget att skydda och vårda denna miljö, så att den även i framtiden ska kunna erbjuda rekreation för såväl fastboende som sommarboende och turister. Utskottet kunde dock inte ställa sig bakom motionärens krav att Stockholms skärgård ska klassas som världsarv.

Utskottet vidhåller denna uppfattning och avstyrker motion Kr299 (S).

Flyttning av Kiruna stad

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om att låta Unesco pröva om flyttningen av Kiruna stad kan föras upp på Unescos världsarvslista.

Motionen

I *motion Kr293* anförs av Gunnar Andrén (FP) att regeringen bör låta Unesco pröva om flyttningen av Kiruna stad motiverar att flyttningen förs upp på Unescos världsarvslista.

Utskottets ställningstagande

Utskottet behandlade en likalydande motion i betänkande 2010/11:KrU10 och redovisade bl.a. att Unescos världsarvskonvention syftar till att skydda fysiska kulturarv såsom byggnadsminnesmärken: arkitektoniska verk, monumentala skulpturer och målningar, element eller byggnadsverk av arkeologisk art, inskriptioner, grottbostäder samt flera företeelser tillsammans som är av särskilt stort universellt värde ur historisk, konstnärlig eller vetenskaplig synpunkt (artikel 1, konventionen om skydd för världens kultur- och naturarv). Utskottet konstaterade att konventionen således svårligen är tillämplig på processer, vilket utskottet även tidigare konstaterat i betänkande 2008/09:KrU3.

Utskottet vill framhålla att Riksantikvarieämbetet fortsatt följer utvecklingen i Malmfälten, även om det huvudsakliga ansvaret ligger på Länsstyrelsen i Norrbottens län. Vidare är Kulturdepartementet representerat i den arbetsgrupp inom Regeringskansliet som har till uppgift att koordinera samarbetet för en effektiv handläggning av ärenden som rör vissa planerade förändringar i Kiruna och Malmberget.

Här kan vidare nämnas att utskottet i mars 2012 informerades av Statens konstråd om det regeringsuppdrag som myndigheten har att under 2010–2012 i samarbete med Riksantikvarieämbetet, Boverket och Arkitekturmu-seet driva uppdraget *Samverkan om gestaltning av offentliga miljöer*. Inom uppdraget genomförs ett flertal processorienterade samverkansprojekt med kommuner, landsting och fastighetsägare som ska generera goda exempel på gestaltning av offentliga miljöer och ökad kunskap om samverkansprocesser. Ett av dessa samverkansprojekt är Gruvstadsparken i Kiruna, det område av staden som i dag ligger närmast gruvan, med bl.a. bostadsbebyggelse och flera kulturhistoriskt värdefulla miljöer och byggnader. Området ska under de närmaste åren omvandlas till en väl gestaltad och funktionell parkmiljö för kirunaborna. Området kommer successivt att flyttas och ändra karaktär i takt med markdeformationens utbredning i tid och rum.

Med det anförda avstyrks motion Kr293 (FP).

Ålagillet som immateriellt världsarv

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om att det skånska ålagillet ska föras upp på den svenska förteckningen över det immateriella kulturarv som ska presenteras för Unesco. Institutet för språk och folkminnen har i uppdrag att utveckla arbetet med tillämpningen av Unescos konvention.

Motionen

Mattias Karlsson och Tony Wiklander (båda SD) föreslår i *motion Kr327* att regeringen bör föra upp det skånska ålagillet på den svenska förteckningen över det immateriella kulturarvet som ska presenteras för Unesco. Detta skulle enligt motionärerna sannolikt bidra till att öka den allmänna medvetenheten om ålens och ålafiskets utsatta situation.

Utskottets ställningstagande

Unescos konvention om skydd av det immateriella kulturarvet syftar till att säkra respekten för och öka kunskapen om de immateriella kulturarvens betydelse. I konventionen definieras immateriella kulturarv som sedvänjor, framställningar, uttryck, kunskap och färdigheter som lokalsamhällen, grupper och i vissa fall enskilda personer erkänner som en del av sitt kulturarv. Endast immateriella kulturarv som är förenliga med de krav som ställs på ömsesidig respekt mellan lokalsamhällen, grupper och enskilda personer samt på hållbar utveckling omfattas av konventionens skydd.

I budgetpropositionen för 2011 (prop. 2010/11:1 utg.omr. 17) anförde regeringen att konventionen bör ratificeras och föreslog att Institutet för språk och folkminnen skulle tillföras 1,5 miljoner kronor per år under 2011–2013 till särskilda projektinsatser och åtgärder för att stärka insatserna för det immateriella kulturarvet. Detta blev också riksdagens beslut (bet. 2010/11:KrU1, rksr. 2009/10:113).

Regeringen beslutade i december 2010 att ratificera konventionen och gav samtidigt Institutet för språk och folkminnen i uppdrag att, som samordnande myndighet, utveckla arbetet med tillämpningen av Unescos konvention om skydd av det immateriella kulturarvet i Sverige. Uppdraget ska ske i samverkan med andra berörda aktörer och mot bakgrund av de remiss-svar som inkommit på institutets rapport av den 25 november 2009 Förslag till nationellt genomförande av Unescos konvention om skydd av det immateriella kulturarvet.

Institutet ska lämna en delrapport av uppdraget senast den 30 juni 2012 och en slutrapport senast den 15 februari 2014.

Utskottet konstaterar att Institutet för språk och folkminnen har i uppdrag att utveckla arbetet med tillämpningen av konventionen.

Motion Kr327 (SD) avstyrks därmed.

Databasen Sofie

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om databasen Sofie. Statens kulturråd har under flera år beviljat utvecklingsstöd till databasen, senast 2011.

Motionen

Helén Pettersson i Umeå (S) begär i *motion Kr248* ett tillkännagivande om behovet av att Statens kulturråd stöttar utvecklingen av dataprogrammet Sofie och digitalteknik för att bevara kulturarvet. Sofie har i dag mer än 400 användare och är därmed Sveriges största datasystem för museer och museirelaterad verksamhet. Man behöver nu byta plattform för att anpassa Sofie till befintliga söksystem både nationellt och internationellt (European) samt finna nya finansieringslösningar för att kunna driva Sofie vidare.

Utskottets ställningstagande

Dataprogrammet Sofie har utvecklats av Västerbottens museum sedan början av 1990-talet och är utformat för att passa små och medelstora institutioner och organisationer. Programmet har fått en betydande spridning i landet. Det finns i dag fler än 400 användare bland museer, hembygdsför-

eningar m.fl. Med hjälp av Sofie blir museernas samlingar tillgängliga för en större publik. Föremål, fornlämningar, foton och arkivmaterial kan registreras och sökas i Sofie.

Statens kulturråd har i olika omgångar stött projektet, senast 2011 då man beviljade ett utvecklingsbidrag på 300 000 kronor till Sofie för perioden 2011–2013.

Utskottet vill peka på att vad gäller den statliga sektorn har regeringen gett Riksarkivet i uppdrag att inrätta och driva ett samordningssekretariat för digitalisering, digitalt bevarande och digital förmedling av kulturarvet hos de statliga kulturarvsmyndigheterna och -institutionerna. Sekretariatet ska följa upp och utvärdera det arbete som sker utifrån den nationella strategin om digitalisering, digitalt bevarande och digital förmedling av kulturarvet. Det ska även arbeta med frågor om standarder och system för digitalt bevarande samt för tillgängliggörande och användning i digitala miljöer, stå för utveckling och kompetensuppbyggnad inom området och vara ett stöd i myndigheternas, institutionernas och företagens arbete med att digitalisera och skapa digital tillgång till kulturarvet.

Utskottet förutsätter att de erfarenheter och den kunskapsuppbyggnad som samordningssekretariatet bygger upp kan komma även aktörer utanför den statliga sektorn till del

Motion Kr248 (S) avstyrks.

Nationalmuseum

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om Nationalmuseum. Riksdagen anser inte att uppdraget till Statens fastighetsverk bör avbrytas till förmån för att ytterligare alternativ ska utredas.

Jämför reservation 3 (S, V).

Motionen

I *motion Kr297* förslår Berit Högman m.fl. (S) ett tillkännagivande till regeringen om Nationalmuseum (yrkande 11). Motionärerna anser att regeringen vid planeringen av renoveringen av Nationalmuseum inte tar sin utgångspunkt i verksamheten. Exempelvis kommer man inte att kunna ta emot internationella tillfälliga utställningar. Regeringen bör enligt motionärerna se över möjligheten till nybyggnation på tomten bakom den befintliga byggnaden för att dels skapa ett modernt Nationalmuseum i världsklass, dels se vilka möjligheter det finns att skapa ett design- och formmuseum.

Bakgrund

Statens fastighetsverk (SFV) fick den 3 juni 2010 i uppdrag av regeringen att upprätta ett byggnadsprogram för renovering och ombyggnad av Nationalmuseum på Blasieholmen. SFV:s slutliga förslag för byggnadsprogram för renovering och ombyggnad av Nationalmuseum rapporterades till regeringen den 30 september 2011. I byggnadsprogrammet bedömde SFV att Nationalmuseum kan renoveras och byggas om till en fullt modern och miljöklassad museibygnad med större möjlighet att visa de egna internationellt sett högt rankade samlingarna. Alla utställningssalar kan klimatiseras med ett flexibelt och resurseffektivt system. Det säkerställer att museet även i fortsättningen kan låna in konst från museer världen över. Genom att flytta ut funktioner som inte är publika från huvudbyggnaden blir i princip hela byggnaden tillgänglig för besökare. Själva publikytan ökar enligt SFV med ca 2 300 kvadratmeter.

Regeringen beslutade den 23 februari 2012 att ge SFV i uppdrag att projektera inför renoveringen av Nationalmuseum. Evakueringen av samlingarna sker fram till februari 2013.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar inte motionärernas uppfattning att den planerade projekteringen inför renoveringen ska skjutas upp för att ytterligare alternativ ska utredas. Diskussionen kring renoveringen av Nationalmuseum har pågått under många år. Utskottet anser att det förslag som SFV nu utarbetat ger förutsättningar för att utveckla Nationalmuseum ytterligare. Den publika ytan ökar och utställningslokalerna klimatiseras med ett flexibelt och resurseffektivt system, vilket ger större möjlighet att visa de egna samlingarna och säkerställer fortsatta inlån av konst från museer världen över. Det är därför mycket positivt att SFV nu fått i uppdrag att gå vidare med projektering inför renoveringen.

Utskottet noterar vidare att Nationalmuseum fr.o.m. hösten 2013 kommer att låna lokaler på Konstakademien, Fredsgatan 12 i Stockholm, vilket innebär att en publik närvaro i Stockholm säkras under renoveringsperioden. Vidare pågår ett aktivt samarbete med flera museer och konsthallar för att kunna visa konsten utanför Stockholm, vilket ökar möjligheten för människor runt om i landet att kunna ta del av Nationalmuseums samlingar.

Motion Kr297 (S) yrkande 11 avstyrks.

En filial till Moderna museet i Umeå

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om att öppna en filial till Moderna museet i Umeå bl.a. med hänvisning till att Bildmuseet sedan lång tid tillbaka har ett utvecklat samarbete med Moderna museet och till det uppdrag som Moderna museet nu har att i samarbete med Umeå kommun se över möjligheterna att medverka inför och under Umeå Europas kulturhuvudstad 2014.

Motionen

I *motion Kr247* föreslår Helén Pettersson i Umeå (S) att regeringen ser över möjligheten för statliga Moderna museet att starta en filial i Umeå. Moderna museet har en filial i Malmö, och det borde vara rimligt, anser motionären, att också ha en i Umeå. Denna borde öppnas när Umeå är Europas kulturhuvudstad 2014.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser inte att någon filial till Moderna museet bör öppnas i Umeå. Utskottet vill framhålla att Bildmuseet i Umeå, som är en institution vid Umeå universitet, redan visar samtida konst och bildkultur. Sedan starten 1981 har museet också ett utvecklat samarbete med såväl Moderna museet som Nationalmuseum. Verksamheten präglas av internationella utställningar och samarbeten men också av nationella samarbeten och samarbeten med lokala aktörer, såsom kulturinstitutioner och kulturföreningar. Bildmuseet, som nyligen har flyttat in i nya lokaler, utgör tillsammans med Konsthögskolan, Arkitekt högskolan, Designhögskolan och Humlab X en del av Konstnärligt campus vid Umeå universitet.

Museet finansieras via universitetets budget men får även årligen ett bidrag via utgiftsområde 17 (anslag 8:3 Bidrag till vissa museer). För 2012 uppgår stödet från kulturbudgeten till 743 000 kronor. Museet kommer enligt uppgift de närmaste åren att få bidrag från Umeå kommun.

Här kan vidare nämnas att Moderna museet enligt regleringsbrevet för 2012 har i uppdrag att i dialog med Umeå kommun se över möjligheter att medverka inför och under Umeå Europas kulturhuvudstad 2014. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) senast den 31 maj 2012.

Motion Kr247 (S) avstyrks.

Nobelmuseet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om Nobelmuseet med hänvisning framför allt till Stockholms stads och Nobelstiftelsens avsiktsförklaring om att verka för ett permanent Nobel Prize Center med ett utvidgat Nobelmuseum.

Jämför reservation 4 (S, V).

Motionerna

Berit Högman m.fl. (S) begär i *motion Kr297* ett tillkännagivande till regeringen om Nobelmuseet (yrkande 12). Motionärerna framhåller att Nobelpriset är ett av Sveriges starkaste varumärken. Ett Nobelmuseum skulle kunna bli en oerhört attraktiv besökspunkt, och därför bör regeringen ta initiativ till en dialog med Nobelstiftelsen och näringslivet för att se hur man på sikt kan lösa frågan om ett framtida nytt Nobelmuseum.

I *motion Kr296* föreslår Gunnar Andréén m.fl. (FP) en nationell och internationell insamling till Alfred Nobels minne (yrkande 1) och ett internationellt museum eller en internationell institution i Stockholm och Oslo till Alfred Nobels minne (yrkande 2). Motionärerna anser att det finns plats för ytterligare ett byggnadsverk i Stockholm – Nobelinstitutet – att minnas av var och en som kommer till Sveriges huvudstad.

Bakgrund

Den 1 december 2011 undertecknade Stockholms stad och Nobelstiftelsen en avsiktsförklaring om att gemensamt verka för ett permanent Nobel Prize Center, i vilket ett utvidgat Nobelmuseum ska inrymmas. En arbetsgrupp med representanter för Stockholms stad och Nobelstiftelsen har utrett ett antal möjliga platser för centret och slutligen valt en tomt på Blasieholmen som ägs av Stockholms stad. Man tänker sig en byggnad i storleksordningen 20 000 kvadratmeter. Den totala investeringen är preliminärt beräknad till ca en miljard kronor. Finansieringen av projektet är ännu inte klar men det kan enligt avsiktsförklaringen komma att finansieras både med allmänna medel och med stöd från privata donationer. En internationell arkitekttävling kommer att utlysas under hösten 2012. Projektet kommer att drivas i en egen organisation.

Utskottets ställningstagande

Inledningsvis konstaterar utskottet att det statliga bidraget till Nobelmuseet vid Stortorget i Stockholm årligen uppgår till ca 5 miljoner kronor via kulturbudgeten, utgiftsområde 17, och ca 5 miljoner kronor via utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning.

Därutöver har fr.o.m. 2009 ytterligare 2 miljoner kronor avsatts till Nobelmuseum, varav 1 miljon kronor från vardera utgiftsområde 16 och 17. En förutsättning för anslagshöjningen var dock att en sedan tidigare planerad utökning av lokalerna vid Stortorget kom till stånd. Detta krävde dock kompletterande finansiering från andra aktörer än staten. Det kan konstateras att de extra resurser som avsatt för 2009, 2010 och 2011 inte är utnyttjade.

Utskottet konstaterar att Stockholms stad och Nobelstiftelsen nyligen lade fram en gemensam avsiktsförklaring om att verka för ett permanent Nobel Prize Center, i vilket ett utökat Nobelmuseum ska inrymmas.

Utskottet anser att det nu initierade arbetet bör avvaktas. Motionerna Kr296 (FP) yrkandena 1 och 2 samt Kr297 (S) yrkande 12 avstyrks därmed.

Fri entré på regionala museer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om fri entré på regionala museer med hänvisning framför allt till att det i första hand är museernas huvudmäns uppgift att avgöra denna fråga.

Jämför reservation 5 (S, MP, V).

Motionen

I *motion Kr297* föreslår Berit Högman m.fl. (S) att riksdagen som sin mening ska ge regeringen till känna att den långsiktigt bör verka för fri entré på de regionala museerna (yrkande 7). Motionärerna anser att den fria entrén var en viktig integrationsskapande åtgärd. Denna bör på sikt omfatta även regionala museer.

Utskottets ställningstagande

Inledningsvis vill utskottet påminna om att utskottet med anledning av en motion från allmänna motionstiden 2011 föreslog ett tillkännagivande om att regeringen ska följa upp utvecklingen av museibesöken vid de statliga museerna sedan entréavgifterna återinförts och analysera besöksmönstren så att dessa kan ställas mot de kulturpolitiska målen. Detta blev också riksdagens beslut (bet. 2011/12:KrU1, rskr. 2011/12:74).

Kulturministern har därefter i ett svar på en skriftlig fråga (2011/12:336) från Berit Högman anfört att regeringen avser att ge Myndigheten för kulturanalys i uppdrag att följa upp utvecklingen av museibesöken vid de statliga museerna sedan entréavgifterna återinförts och analysera besöksstatistiken så att dessa kan ställas mot de kulturpolitiska målen.

Frågan om fri entré på regionala museer är i första hand en fråga för huvudmannen för det enskilda museet. Utskottet vill vidare påminna om att kultursamverkansmodellen innebär en tyngdpunktsförskjutning där regionerna ges ökade möjligheter att utvecklas utifrån sina skiftande förutsättningar och göra sina egna prioriteringar.

Motion Kr297 (S) yrkande 7 avstyrks.

Kulturmiljöer till minne av kända svenskar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om en översyn av kulturmiljöer till minne av kända svenskar. Ett nätverk för personmuseer finns sedan ett år tillbaka för kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan museerna.

Jämför reservation 6 (S, V).

Motionerna

I *motion Kr297* föreslår Berit Högman m.fl. (S) ett tillkännagivande till regeringen om vad som anförs om kulturmiljöer till minne av kända svenskar (yrkande 21). Sverige har ett antal minnesmärken i form av gårdar och hus som har skänkts eller testamenterats till föreningar, stiftelser och organisationer, t.ex. Erlandergården i Ransäter, Dag Hammarskjölds Backåkra och Bergmangården på Fårö. Många av dessa har en problematisk ekonomisk situation. Motionärerna anser att en viktig uppgift är att göra en inventering av de objekt som finns och sedan göra en översyn av hur man kan lösa problemen. Kanske finns det samordningsvinster att göra. Motionärerna anser att regeringen bör se över frågan. Statens kulturråd skulle kunna vara en lämplig aktör för uppdraget.

I *motion Kr263* av Ulf Nilsson m.fl. (FP) föreslås att regeringen bör pröva möjligheten att ge Statens fastighetsverk i uppdrag att förvalta Backåkra och att regeringen genom Kulturdepartementet bör agera för att Sverige ska få ett FN-museum i Dag Hammarskjölds Backåkra.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan konstatera att det finns ett stort antal personmuseer, bl.a. i form av minnesgårdar, i Sverige. Dessa museala verksamheter är vanligen en del av det lokala och regionala kulturlivet och drivs i många olika former, t.ex. stiftelseform eller av ideella föreningar.

Utskottet delar den uppfattning som kulturministern gav uttryck för i ett svar på en skriftlig fråga från Berit Högman angående Backåkra och andra bevaransvärda gårdar (2011/12:383), dvs. att ansvaret för att förvalta kul-

turarvet delas av många och att det finns ett särskilt värde i att en mångfald aktörer är engagerade i arbetet. Ett statligt initiativ för att samla driften av dessa verksamheter är inte önskvärt.

När det gäller frågan om nätverk för kunskaps- och erfarenhetsutbyte tog Riksförbundet Sveriges museer tillsammans med Strindbergsmuseet våren 2011 initiativ till ett nätverk för personmuseer. Ett trettiotal personmuseer ingår för närvarande i nätverket. Förhoppningsvis kan nätverket bli ett viktigt stöd för många av dessa personmuseer.

Riksförbundet Sveriges museer har sedan 2010 ett statligt stöd med 1,5 miljoner kronor per år för att utveckla sin roll som en samlande aktör inom museisektorn. Förbundet har i dag drygt 180 medlemsmuseer.

Utskottet anser inte att något initiativ nu bör tas från statens sida. Motionerna Kr263 (FP) och Kr297 (S) yrkande 21 avstyrks.

Resursenhet för genus- och klassperspektiv i kulturarvsarbetet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om en resurs för genus- och klassperspektiv i kulturarvsarbetet. Statens historiska museer har ett uppdrag att utveckla metoder för en jämställd representation i samlingar och utställningar.

Jämför reservation 7 (V).

Motionen

I *motion Kr307* anför Bengt Berg m.fl. (V) att det samhällseliga kulturan svaret måste innefatta hela kulturarvet: kvinnors kulturarv, lokalsamhällets folkliga kultur, teatrarnas och filmhistoriens skatter, museiföremål, de nationella minoriteternas och de invandrade gruppernas kulturarv och hela klassamhällets historia ur olika perspektiv. Motionärerna anser att en enskild institution ska ges i uppdrag att fungera som en resurs för genus- och klassperspektiv i kulturarvsarbetet (yrkande 20).

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är angeläget att museer och andra kulturinstitutioner speglar alla delar av samhället. I kulturpropositionen *Tid för kultur* (prop. 2009/10:3) gjorde regeringen bedömningen att arbetet för att uppnå en mer jämställd och balanserad representation inom utställningsområdet måste fortsätta och intensifieras. Utskottet delar denna uppfattning och kan med

tillfredställelse konstatera att Statens historiska museer i mars 2011 fick ett regeringsuppdrag¹ att ta fram underlag och fortsätta utveckla metoder för en jämställd representation i samlingar och utställningar som ska kunna användas inom hela museisektorn. Det långsiktiga målet med satsningen är att öka museernas arbete med att belysa och ge nya perspektiv på sina samlingar och utställningar utifrån jämställdhetsaspekter. För detta arbete avsätts under 2011–2012 totalt 3 miljoner kronor.

Här bör också redovisas att flera museer ingår i föreningen Genus i museer, som under 2010 tog fram handlingsplaner och genomförde utbildningar i genusanalys för sin personal.

Utskottet anser motion Kr307 (V) yrkande 20 delvis tillgodosedd med det anförda. Motionen avstyrks.

Svenskt fartygsvärn

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om att utreda möjligheten att införa ett svenskt fartygsvärn.

Jämför reservation 8 (SD).

Motionen

I *motion Kr324* anför Mattias Karlsson och Per Ramhorn (båda SD) att regeringen bör utreda möjligheten att införa ett svenskt fartygsvärn. Motionärerna anser att det krävs ett ökat stöd från staten till dem som bevarar och restaurerar kulturhistoriskt värdefulla fartyg.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att Statens maritima museer ger råd och stöd till regionala och lokala museer, ideella föreningar, organisationer och enskilda som arbetar med maritim historia och kulturmiljö. Sjöhistoriska museet i Stockholm har flera utvecklade nätverk och anordnar träffar på olika teman inom maritim historia, arkeologi och kulturmiljövård såsom fartygsforum, nätverket Svenska varv och Varvsforum, nätverk för sportdykare och arbetsmöten för sjöfartsmuseer. Under 2011 utbetalade Sjöhistoriska museet 2 miljoner kronor i fartygsstöd för renovering.

Vidare kan noteras att regeringen i december 2011 beslutade om en ny förordning (2011:1565) om statsbidrag till kostnader för vård av kulturhistoriskt värdefulla fartyg. Ändamålet med statsbidraget är att främja en långsiktigt hållbar förvaltning av kulturhistoriskt värdefulla fartyg i Sverige. Statens maritima museer prövar frågan om statsbidrag.

¹ Ku2011/557/KA

Utskottet anser inte att det behövs något initiativ med anledning av motion Kr324 (SD). Motionen avstyrks.

Stiftelsen Föremålsvård i Kiruna

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att koncentrera digitaliseringen av fotografiskt material till Stiftelsen Föremålsvård i Kiruna.

Jämför reservation 9 (V).

Motionen

Siv Holma (V) föreslår i *motion Kr331* att riksdagen som sin mening ska ge regeringen till känna att staten bör koncentrera digitaliseringen av fotografiskt material till den verksamhet man redan har i Stiftelsen Föremålsvård i Kiruna (yrkande 1) och att lönebidraget bör omvandlas till ett öronmärkt anslag som täcker den faktiska lönekostnaden (yrkande 2). Motionären anser att det är av stor vikt att staten kraftsamlar och koncentrerar digitaliseringen av fotografiskt material till den verksamhet man redan har.

Bakgrund

Stiftelsen Föremålsvård i Kiruna instiftades av staten 1986 och har till uppgift att vårda och konservera museiföremål, böcker och arkivalier. Uppdragsgivare är främst de statliga kulturarvsinstitutionerna, t.ex. Statens historiska museer, Riksarkivet och Kungl. biblioteket. Sedan 2000 bedriver stiftelsen också digitalisering av dokument och foton från kulturarvsinstitutioner. Digitaliseringsarbetet startade som ett arbetsmarknadspolitiskt projekt och utförs i huvudsak av personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Stiftelsen har i dag verksamhet i Kiruna och 2010 hade den 33 personer anställda.

Verksamheten finansieras av staten dels via kulturbudgeten, utgiftsområde 17, dels via bidrag från Arbetsförmedlingen. För 2012 uppgår statsbidraget från utgiftsområde 17 till ca 13 miljoner kronor.

Utskottets ställningstagande

Stiftelsen Föremålsvård i Kiruna utför ett mycket värdefullt arbete och tillhandhåller tjänster som det finns ett stort behov av hos olika kulturarvsinstitutioner. Samtidigt innebär verksamheten anställningar för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Utskottet anser emellertid att verksamheten inte, på det sätt som görs i motionen, bör ställas i motsats till den satsning på Kulturarvslyftet som riksdagen nu

har beslutat om och som innebär att totalt ca 4 400 personer beräknas få en utvecklingsanställning inom kulturarvsområdet under åren 2012–2014. Stödet ska kunna fördelas såväl till regionala och kommunala kulturinstitutioner som till statliga institutioner och andra aktörer som bedriver verksamhet inom eller med anknytning till kulturarvsområdet, t.ex. ideella föreningar. Härigenom kan man erbjuda meningsfulla arbetsuppgifter på olika håll i landet.

Motion Kr331 (V) yrkandena 1 och 2 avstyrks.

Vårdande av kulturarvet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om vårdande av kulturarvet.

Motionen

I *motion Ub242* lyfter Sten Bergheden (M) fram behovet av att sköta om vårt kulturarv både inom trädgård och byggnadsvård (yrkande 2). Motionären anser att med rätt utbildning och erfarenhet så kan många människor med intellektuell funktionsnedsättning klara delar av denna skötsel. Detta bör ges regeringen till känna.

Utskottets ställningstagande

Kulturarvslyftet som riksdagen beslutat om innebär att totalt ca 4 400 personer beräknas få en utvecklingsanställning inom kulturarvsområdet under åren 2012–2014. Syftet är kunna erbjuda personer som står långt ifrån arbetsmarknaden ett meningsfullt och utvecklande arbete samt att bygga upp kunskap om, vårda och tillgängliggöra kulturarvet och kulturmiljön. En utvecklingsanställning får enligt förordningen (2011:1560) om statsbidrag till kostnader för verksamheten Kulturarvslyftet ordnas för bl.a. personer med sådan funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga.

Stödet ska kunna fördelas såväl till regionala och kommunala kulturinstitutioner som till statliga institutioner och andra aktörer som bedriver verksamhet inom eller med anknytning till kulturarvsområdet, t.ex. ideella föreningar. Härigenom kan man erbjuda meningsfulla arbetsuppgifter på olika håll i landet. Stödet ska gå till insatser för kunskapsuppyggnad, vård och tillgängliggörande. Det kan t.ex. handla om att digitalisera samlingar och arkivmaterial eller om att restaurera kulturmiljöer.

Riksantikvarieämbetet har i uppdrag att administrera satsningen och svara för bidragsgivningen till ordnande av utvecklingsanställningar. Totalt avsätts 270 miljoner kronor till RAÄ för arbetsledning och administration inom satsningen. Dessutom omfattar satsningen medel till lönebidrag för dem som anställs inom ramen för Kulturarvslyftet.

Motion Ub242 (M) yrkande 2 avstyrks.

Forum för levande historia m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett antal motionsyrkanden om Forum för levande historia bl.a. med hänvisning till den pågående översynen.

Motionerna

Leif Pagrotsky (S) föreslår i *motion Kr289* ett tillkännagivande till regeringen om att uppdraget till Forum för levande historia att upplysa om kommunismens brott bör tas bort. Myndigheten har alltsedan starten haft som uppdrag att främja arbete med, diskussion om och reflektion över demokrati, tolerans och mänskliga rättigheter. Det ska ske i samtiden, men med utgångspunkt i Förintelsen. Förutom att arbeta med upplysning om för vår tid relevanta frågor som minskar grogrunden för hatbrott ska man också sedan 2007 inrymma kampanjer om Berlinmuren, kollektiviseringen av jordbruket i Sovjetunionen, kulturrevolutionen i Kina och andra historiska brott begångna av kommunismen. Motionären anser att detta är en viktig uppgift, men den bör inte få finansieras genom att Forum åläggs att dra ned på den viktiga uppgift den inrättats för.

I *motion Kr238* anför Gustav Nilsson (M) att Forum för levande historias upplysningsarbete om kommunismens brott har pågått under en stor del av förra mandatperioden, och det är bra att det nu görs en avstämning av resultatet under 2012. Samtidigt ska det enligt motionärens mening finnas möjlighet till ett fortsatt upplysningsarbete om kommunismens brott. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Carina Herrstedt (SD) föreslår i *motion Kr323* ett tillkännagivande till regeringen om en återkommande nationell informationskampanj i skolorna om kommunismens och nationalsocialismens brott mot mänskligheten.

I *motion Kr269* begär Annelie Enochson och Roland Utbult (båda KD) tillkännagivanden om dels fortsatt information om och mot nazismen (yrkande 1), dels en upplysningskampanj om och mot kommunismen (yrkande 2), dels en upplysningskampanj om och mot antisemitismen (yrkande 3) och dels en redogörelse för vidtagna åtgärder mot nazismen, kommunismen och antisemitismen (yrkande 4).

Betty Malmberg (M) anför i *motion Kr281* att det är bra att regeringen har tillsatt en nationalkommitté för att sköta planeringen av minnesåret av Raoul Wallenberg, som föddes för 100 år sedan. Motionären anser att Forum för levande historia bör få ett uppdrag att särskilt uppmärksamma Raoul Wallenbergs goda gärningar mot nazismens illdåd.

I *motion Kr309* föreslår Staffan Danielsson (C) att man ska inrätta en minnesplats över Förintelsen samt över andra världskriget och kommunismens terror. Motionären anser att inrättandet av Forum för levande historia var ett utmärkt initiativ och att myndigheten gör ett bra arbete över hela landet. Motionären vill emellertid att det också inrättas en minnesplats eller ett minneshus – i huvudstaden – över Förintelsen, andra världskriget och kommunismens terror.

Utskottets ställningstagande

Enligt förordningen (2007:1197) med instruktion för Forum för levande historia har myndigheten till uppgift att vara ett nationellt forum som ska främja arbete med demokrati, tolerans och mänskliga rättigheter med utgångspunkt i Förintelsen. Myndigheten har särskilt till uppgift att informera om Förintelsen och kommunismens brott mot mänskligheten. Myndigheten ska sträva efter att stärka människors vilja att aktivt verka för alla människors lika värde.

Forum för levande historia ska bedriva utåtriktad verksamhet med inriktning på kunskap, kultur och utbildning. Inom ramen för arbetet mot intolerans har myndigheten tagit fram material om bl.a. antisemitism, islamofobi, homofobi, rasbiologi, antiziganism samt rasism och främlingsfientlighet.

Någon samlad uppföljning och utvärdering av Forum för levande historia har inte gjorts sedan myndighetens tillkomst 2003. Regeringen redovisade i budgetpropositionen för 2011 att den avsåg att genomföra en sådan. Enligt uppgift har Regeringskansliet (Kulturdepartementet) i dagarna färdigställt en intern uppföljningsrapport om Forum för levande historia. En redovisning kommer att lämnas i budgetpropositionen i höst. Utskottet anser att man bör avvakta redovisningen. Motionerna Kr238 (M), Kr269 (KD), Kr289 (S) och Kr323 (SD) bör därmed inte föranleda något initiativ från riksdagens sida.

Med anledning av motion Kr281 (M) konstaterar utskottet att 100-årsminnet av Raoul Wallenbergs födelse kommer att uppmärksammas runt om i Sverige och världen under 2012. Huvuduppdragstagare för arbetet i Sverige är Forum för levande historia, som arrangerar ett flertal aktiviteter under året för att hedra minnet av hans liv, öde och gärning. Bland annat har man tagit fram ett studiematerial för lärare och elever som inspiration att diskutera hans gärningar i klassrummet. Utskottet anser motionen i huvudsak tillgodosedd med det anförda.

Med anledning av motion Kr309 (C) vill utskottet anföra att det inte anser att det bör inrättas en särskild minnesplats över Förintelsen, andra världskriget och kommunismens terror.

Sammanfattningsvis anser utskottet att motionerna Kr238 (M), Kr269 (KD) yrkandena 1–4, Kr281 (M), Kr289 (S), Kr309 (C) och Kr323 (SD) bör avstyrkas.

Regalskeppet Kronan och amiralskeppet Mars

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om att inrätta ett museum för regalskeppet Kronan och amiralskeppet Mars.

Jämför reservation 10 (SD).

Motionen

I *motion Kr208* begär Thoralf Alfsson (SD) att regeringen ska utreda möjligheten att inrätta ett museum för regalskeppet Kronan och amiralskeppet Mars på Öland. Motionären anser att Öland bör få ett eget museum där huvuddelen av de föremål som bärgats från skeppet Kronan och det som förhoppningsvis kommer att bärgas från Mars kan ställas ut.

Bakgrund

Regalskeppet Kronan förliste den 1 juni 1676 vid en drabbning mellan den svenska och den förenade dansk-holländska flottan utanför Ölands kust. Sedan regalskeppet Kronan hittades 1980 har mer än 30 000 föremål bärgats från skeppet. Kalmar läns museum har i dag ansvar för bärgningen av föremål och den permanenta utställningen av dessa föremål.

Amiralskeppet Mars, även kallat Makalös, var ett av sin tids största fartyg. Det färdigställdes 1564. Skeppet sänktes i strid med den dansk-lybska flottan 1564 utanför Ölands norra udde. En dykargrupp hittade sommaren 2011 ett vrak som verkar vara det förlista amiralskeppet Mars.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att Kalmar läns museum har utvecklat en särskild marinarkeologisk profil genom de erfarenheter och kunskaper som museet har fått av flera års marinarkeologiskt arbete på regalskeppet Kronans vrakplats. Detta har resulterat i en bred marinarkeologisk verksamhet med metod- och teknikutveckling, ett såväl nationellt som internationellt kontaktnät och en allmän kunskapsuppbyggnad. En särskild verksamhet utgörs av konserveringen, där den marinarkeologiska kompetensen och teknikresurserna är markerade. Utskottet anser inte att något nytt museum bör överta det uppdrag som Kalmar läns museum har förvaltat väl.

Utskottet har informerats om att den dykargrupp som fann amiralskeppet Mars liksom den dykargrupp som fann regalskeppet Svärdet hösten 2011 har täta kontakter med Södertörns högskola, marinarkeologiska forskningsinstitutet och Sjöhistoriska museet när det gäller fynden. I ett första skede gäller det att dokumentera så mycket som möjligt om skeppen och deras status där de ligger.

Motion Kr208 (SD) avstyrks därmed.

Statligt stöd till vissa museer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår fyra motioner om stöd till museer och om inrättande av nya museer.

Jämför reservation 11 (SD).

Motionerna

Museum över den svenska demokratin

I *motion Kr314* föreslår Ibrahim Baylan m.fl. (S) att regeringen ser över möjligheten att inrätta ett museum över den svenska demokratin framväxt, i riksdagens lokaler eller i nära anslutning till desamma. Motionären framhåller att kampen för demokrati måste fortsätta att föras. Det viktigaste inslaget i det arbetet är öppenhet och kunskap om hur vi har fått demokrati i Sverige, anför motionärerna.

Kyrkohistoriskt museum

I *motion Kr318* föreslår Mattias Karlsson och Per Ramhorn (båda SD) att regeringen ska utreda möjligheterna att i samarbete med Svenska kyrkan upprätta ett nationellt kyrkohistoriskt museum. Att känna till och förstå det svenska kulturarvet är en viktig nyckel till att förstå vårt lands historia, kultur och samtid. Kyrkornas alltmer ansträngda ekonomi och det ökade hotet från en organiserad brottslighet som har specialiserat sig på att stjäla kristna kulturskatter har resulterat i ett minskat öppethållande i många kyrkor.

Ett nationellt skogsmuseum

Helén Pettersson i Umeå (S) föreslår i *motion Kr246* och Maria Lundqvist-Brömster (FP) i *motion Kr230* att regeringen ser över möjligheten att inrätta ett nationellt skogsmuseum i Lycksele.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill än en gång betona att staten har en central roll då det gäller att uppmuntra och stödja museiväsendet. Detta görs bl.a. genom att staten medverkar till att upprätthålla en infrastruktur som möjliggör för museer ute i landet att fånga in regionala och lokala initiativ. Viktiga inslag i den statliga museipolitiken på det regionala planet är Riksutställningar, stödet till de regionala museerna och stödet till icke-statliga kulturlokaler.

Riksförbundet för Sveriges museer har fått en allt tyngre position och får nu ett årligt statligt stöd på 1,5 miljoner kronor för att kunna utveckla sin roll som en samlande aktör inom museisektorn i dess helhet.

Kultursamverkansmodellen innebär en tyngdpunktsförskjutning från centralt fattade beslut till ett ökat regionalt ansvar för kulturområdet. De lokala och regionala prioriteringarna får därmed allt större tyngd.

Med anledning av motion Kr314 (S) vill utskottet framhålla att Statens historiska museer har till uppgift att bevara och förmedla kulturarvet samt ge perspektiv på samhällsutvecklingen och samtiden (SFS 2007:1180). Myndigheten ska verka för ett ökat intresse för och en ökad kunskap om äldre tiders historia och kultur i Sverige. Här bör även nämnas Stiftelsen Nordiska museet, som är Sveriges största kulturhistoriska museum. Museet har enligt stadgarna till uppgift att bevara och levandegöra minnet av liv och arbete i Sverige, företrädesvis från tiden efter 1520. Bland annat har museet sedan 1920-talet på olika sätt dokumenterat samtiden.

Med anledning av motion Kr318 vill utskottet understryka att den kyrkoantikvariska ersättningen har stor betydelse för bevarandet av det kyrkliga kulturarvet. Utskottet vill även peka på att Statens historiska museums verksamhetsområde är Sveriges historia, byggd på det arkeologiska materialet, men också svensk kyrklig konsthistoria.

Skogsmuseet i Lycksele som tas upp i motion Kr246 (S) och Kr230 (FP) drivs i bolagsform med Lycksele kommun och Region Västerbotten som huvudmän. Museet är ett kulturhistoriskt museum med länsansvar för skogs- och skogsbrukshistoria. Man arbetar också med dendrokronologisk datering, dvs. åldersbestämning, av gamla träföremål med hjälp av årsringar. Detta kan också utnyttjas för att sätta samman en medelkurva som visar hur trädens tillväxt varierar inom ett område, t.ex. Norrlands inland.

Utskottet vidhåller sitt tidigare ställningstagande att man från statens sida bör vara restriktiv med att främja tillkomsten av nya museer (jfr bet. 2010/11:KrU10). I den mån insatser behöver göras på ett insamlingsområde som förbisetts eller inte uppmärksammats tillräckligt, bör åtgärder vidtas främst inom ramen för den befintliga museiorganisationen genom exempelvis riktade insatser. Utskottet vill även understryka att de som tar initiativ till nya museer bör se till att investeringar och drift kan finansieras. Oavsett hur välmotiverad en stödinsats kan te sig är det inte självklart att ett statligt engagemang alltid är den bästa lösningen. Med varje nytt statsbidragsberättigat museum följer krav på ökade statsbidrag som måste finansieras antingen med ökade anslag eller genom omprioriteringar. Prioriteringar av detta slag måste göras utifrån ett större sammanhang och grundas på ett fullgott beslutsunderlag som belyser vilka ekonomiska konsekvenser varje sådant åtagande ger upphov till.

Med det anförda avstyrks motionerna Kr230 (FP), Kr246 (S), Kr314 (S) och Kr318 (SD).

Tidigare behandlade förslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag i frågor som riksdagen tidigare under valperioden har tagit ställning till.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tidigare under mandatperioden avstyrkt motionsyrkanden om kulturmiljövård och museer som är likadana eller snarlika de nedan förtecknade yrkandena. Utskottet hänvisar till betänkande 2010/11:KrU10. Motionerna avstyrks därmed.

- *Kr217* av Pia Nilsson (S) om Sala silvergruva,
- *Kr224* av Jörgen Hellman och Christina Oskarsson (båda S) yrkande 2 om stöd till läns museernas arbete med kulturarvet,
- *Kr227* av Clas-Göran Carlsson m.fl. (S) om att göra Ljungbergsmuseet till ett länsmuseum för bildkonst,
- *Kr228* av Carin Runeson och Olle Thorell (båda S) om Ekomuseum Bergslagen,
- *Kr243* av Ewa Thalén Finné m.fl. (M) om fornlämningen i Uppåkra,
- *Kr264* av Ulf Nilsson och Allan Widman (båda FP) om att stödja utvecklingen av en kulturarvsbank vid fyndplatsen Uppåkra (yrkande 1) och om Kulturdepartementets ansvar för omhändertagande av fynd från arkeologiska utgrävningar i Uppåkra (yrkande 2),
- *Kr283* av Pyry Niemi och Thomas Östros (båda S) om möjligheten för Statens fastighetsverk att ta över ägandet av Österbybruks herrgård för att bevara och säkra områdets framtida långsiktiga förvaltning,
- *Kr284* av Louise Malmström m.fl. (S) om EWK-museets framtid,
- *Kr294* av Gunnar Andréén (FP) om de s.k. Kirunasvenskarna och deras okända öde i dåtida Sovjetunionen,
- *Kr310* av Staffan Danielsson (C) om EWK-museets framtid och
- *Kr328* av Annika Lillemets (MP) om en kulturstadspark i Slaka-Lambohov.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Rapportering av fornyfynd, punkt 1 (S, SD, V)

av Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S), Kerstin Engle (S), Per Svedberg (S), Christina Zedell (S), Isak From (S), Mattias Karlsson (SD), Lars Ohly (V) och Agneta Gille (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2011/12:Kr207 av Christer Engelhardt (S).

Ställningstagande

Det är angeläget att allmänheten känner engagemang och ansvar för att rapportera upptäckter av fornyfynd. För det krävs att det finns ett fungerande system med hittelön och att ersättningen betalas ut inom rimlig tid. Det är inte acceptabelt att det tar flera år innan hittelönen betalas ut. Det bör också tydliggöras var de gjorda fynden ska placeras – i den region där de hittats eller på ett nationellt museum. Några självklara svar på detta finns inte. Men det är viktigt att frågan diskuteras och att riktlinjerna är så tydliga och begripliga som möjligt. Regeringen bör därför se över frågan.

Vad vi nu har anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Därmed bifaller riksdagen motion Kr207 (S).

2. Kulturarvsbrott, punkt 3 (SD)

av Mattias Karlsson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2011/12:Kr326 av Mattias Karlsson och Kent Ekeröth (båda SD).

Ställningstagande

Många goda initiativ har tagits på senare år för att stävja kulturarvsbrottsligheten, inte minst av Riksantikvarieämbetet. Trots insatserna fortsätter dock kulturarvsbrotten att öka. Dessutom är mörkertalen stora, och få anmälningar leder till åtal.

Riksdagen bör därför som sin mening ge regeringen till känna att ytterligare åtgärder behöver vidtas för att bekämpa kulturarvsbrott såsom stölder av kulturhistoriskt värdefulla föremål och skadegörelse på kulturminnen och kulturmiljöer. Därmed bifaller riksdagen motion Kr326 (SD).

3. Nationalmuseum, punkt 12 (S, V)

av Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S), Kerstin Engle (S), Per Svedberg (S), Christina Zedell (S), Isak From (S), Lars Ohly (V) och Agneta Gille (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2011/12:Kr297 av Berit Högman m.fl. (S) yrkande 11.

Ställningstagande

Det finns nu planer på att renovera Nationalmuseum för dyra pengar utan att man tar sin utgångspunkt i verksamheten. Trots denna kostnad kommer inte museet att kunna bedriva en verksamhet värdig ett nationalmuseum. Man kommer t.ex. inte att ha fysiska möjligheter att ta emot internationella tillfälliga utställningar av den sort som har dragit stora publikskaror till museet. Vi anser att regeringen skyndsamt bör se över denna fråga och därmed också möjligheten till nybyggnad på tomten bakom den befintliga byggnaden för att dels skapa ett modernt Nationalmuseum i världsklass, dels se över vilka möjligheter det finns att skapa ett design- och formmuseum.

Vad vi nu har anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Därmed bifaller riksdagen motion Kr297 (S) yrkande 11.

4. Nobelmuseet, punkt 14 (S, V)

av Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S), Kerstin Engle (S), Per Svedberg (S), Christina Zedell (S), Isak From (S), Lars Ohly (V) och Agneta Gille (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2011/12:Kr297 av Berit Högman m.fl. (S) yrkande 12,

bifaller delvis motion

2011/12:Kr296 av Gunnar Andréén m.fl. (FP) yrkande 2 och

avslår motion

2011/12:Kr296 av Gunnar Andréén m.fl. (FP) yrkande 1.

Ställningstagande

Nobelpriset är ett av Sveriges absolut starkaste varumärken. Ett Nobelmuseum skulle kunna bli en oerhört attraktiv besökspunkt. Det är bra att Nobelstiftelsen och Stockholms stad nu har gjort en gemensam avsiktsförklaring om att verka för ett permanent Nobel Prize Center, i vilket man också vill inrymma ett utökad Nobelmuseum. Vi anser dock att om man ska komma vidare bör regeringen ta initiativ till en dialog med Nobelstiftelsen, Stockholms stad och näringslivet för att se hur man på sikt ska lösa frågan om ett framtida nytt Nobelmuseum.

Vad vi nu har anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Därmed bifaller riksdagen motion Kr297 (S) yrkande 12, bifaller delvis motion Kr296 (FP) yrkande 2 och avslår motion Kr296 (FP) yrkande 1.

5. Fri entré på regionala museer, punkt 15 (S, MP, V)

av Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S), Kerstin Engle (S), Per Svedberg (S), Christina Zedell (S), Isak From (S), Tina Ehn (MP), Lars Ohly (V) och Agneta Gille (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2011/12:Kr297 av Berit Högman m.fl. (S) yrkande 7.

Ställningstagande

Reformen med fri entré på de statliga museerna gjorde det möjligt för många fler grupper att ta del av vårt gemensamma kulturarv. Inte minst lockade fri entré grupper som aldrig tidigare besökt ett museum, t.ex. barnfamiljer med låga inkomster, att besöka våra museer. Försöket med fri entré pågick 2005 och 2006. När den avskaffades 2007 minskade publiken på de aktuella museerna med 39 procent jämfört med året före.

Vi anser att fri entré-reformen också var en viktig integrationsskapande åtgärd. Därför anser vi att regeringen bör verka för att på sikt få fri entré på de regionala museerna.

Vad vi nu har anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Därmed bifaller riksdagen motion Kr297 (S) yrkande 7.

6. Kulturmiljöer till minne av kända svenskar, punkt 16 (S, V)

av Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S), Kerstin Engle (S), Per Svedberg (S), Christina Zedell (S), Isak From (S), Lars Ohly (V) och Agneta Gille (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2011/12:Kr297 av Berit Högman m.fl. (S) yrkande 21 och avslår motion

2011/12:Kr263 av Ulf Nilsson m.fl. (FP).

Ställningstagande

Sverige har ett antal minnesmärken i form av gårdar och hus som skänkts eller testamentats till föreningar, stiftelser och organisationer, t.ex. Erlandergården i Ransäter, Dag Hammarskjölds Backåkra och Bergmangården på Fårö. Många av dessa har en problematisk ekonomisk situation. Vi anser att en viktig uppgift är att göra en inventering av de objekt som finns och sedan göra en översyn av hur man kan lösa problemen. Kanske finns det samordningsvinster att göra. Vi anser att regeringen bör se över frågan. Statens kulturråd skulle kunna vara en lämplig aktör för uppdraget.

Vad vi nu har anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Därmed bifaller riksdagen motion Kr297 (S) yrkande 21 och avslår motion Kr263 (FP).

7. Resursenhet för genus- och klassperspektiv i kulturarvsarbetet, punkt 17 (V)

av Lars Ohly (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2011/12:Kr307 av Bengt Berg m.fl. (V) yrkande 20.

Ställningstagande

Jag anser att det samhälleliga kulturansvaret måste innefatta hela kulturarvet: kvinnors kulturarv, lokalsamhällets folkliga kultur, teatrarnas och filmhistoriens skatter, museiföremål, de nationella minoriteternas och de invandrade gruppernas kulturarv och hela klasssamhällets historia ur olika perspektiv. Därför anser jag att en enskild institution ska ges i uppdrag att fungera som en resurs för genus- och klassperspektiv i kulturarvsarbetet.

Vad jag nu har anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Därmed bifaller riksdagen motion Kr307 (V) yrkande 20.

8. Svenskt fartygsvärn, punkt 18 (SD)

av Mattias Karlsson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2011/12:Kr324 av Mattias Karlsson och Per Ramhorn (båda SD).

Ställningstagande

Sverige är ett land med en lång och rik sjöfartshistoria. En del av denna historia levandegörs varje år av de privata entusiaster som lägger ned enorma mängder tid och pengar på att bevara och restaurera kulturhistoriskt värdefulla fartyg. Genom att dessa fartyg används och visas upp kommer arbetet också allmänheten och turistnäringen till del. Tyvärr har man på senare tid kunnat se en negativ utveckling där allt fler entusiaster ger upp och allt fler kulturhistoriskt betydelsefulla svenska fartyg förfaller eller försvinner till utlandet.

Jag anser att den svenska staten bör påta sig ett större ansvar för bevarandet av denna del av det marina kulturarvet och att regeringen snarast möjligt bör utreda möjligheten att införa ett svenskt fartygsvärn. Inspira-

tion kan hämtas från Norge, där statsstödet är 20 gånger större och där motsvarigheten till Riksantikvarieämbetet har ansvar för flytande byggnadsminnen och kan freda kulturhistoriskt intressanta fartyg och därmed säkerställa att de bevaras och stannar i landet. I Norge gäller också generellt att fartyg som är äldre än 50 år behöver tillstånd från riksantikvarien för att få föras ut ur landet.

Vad jag nu har anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Därmed bifaller riksdagen motion Kr324 (SD).

9. Stiftelsen Föremålsvård i Kiruna, punkt 19 (V)

av Lars Ohly (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 19 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2011/12:Kr331 av Siv Holma (V) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Jag anser att staten bör kraftsamla och koncentrera digitaliseringen av fotografiskt material till den väl fungerande verksamhet som man redan har i Stiftelsen Föremålsvård i Kiruna (SFMV). Här finns stor kunskap och lång erfarenhet att bygga vidare på.

Mot bakgrund av regeringens stora arbetsmarknadssatsning på Kulturarvslyftet vore det läge för att utveckla SFMV:s samverkan mellan kultur- och arbetsmarknadssatsningar när det gäller statens anslag och lönebidragssystemet. Det finns en skillnad mellan hur stort statens anslag är för personalen och vad Arbetsförmedlingen ersätter för de lönebidragsanställda som finns i verksamheten. Här finns en fortlöpande underfinansiering som tär på stiftelsens ekonomi. En konkret lösning på underfinansieringen är att omvandla lönebidraget till ett öronmärkt anslag som täcker de faktiska lönekostnaderna. Arbetsförmedlingen ska även i framtiden få anvisa personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, till verksamheten på SFMV.

Vad jag nu har anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Därmed bifaller riksdagen motion Kr331 (V) yrkandena 1 och 2.

10. Regalskeppet Kronan och amiralskeppet Mars, punkt 22 (SD)

av Mattias Karlsson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 22 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2011/12:Kr208 av Thoralf Alfsson (SD).

Ställningstagande

Det svenska regalskeppet Kronan hittades utanför den öländska ostkusten 1980. Sedan dess har det gjorts dykningar, och inte mindre än ca 30 000 föremål har bärgats från regalskeppet. Kalmar läns museum har i dag ansvaret för bärgningen av föremål och den permanenta utställningen av dessa föremål i Kalmar. Tyvärr finns det dock problem med de lokaler där utställningen finns bl.a. när det gäller brandsäkerhet. Endast ett begränsat antal besökare får vistas samtidigt i lokalen, vilket gjort att många fått vänta i timmar utanför lokalen för att kunna se utställningen under högsäsongen.

Under sommaren 2011 hittades det som förmodas vara det svenska amiralskeppet Mars utanför Ölands nordöstra kust.

Mot bakgrund av detta anser jag att regeringen ska utreda möjligheten att inrätta ett museum för regalskeppet Kronan och amiralskeppet Mars på Öland. Det är hög tid att Öland får ett eget museum där huvuddelen av de föremål som bärgats från skeppet Kronan och det som förhoppningsvis kommer att bärgas från Mars kan ställas ut.

Vad jag nu har anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Därmed bifaller riksdagen motion Kr208 (SD).

11. Statligt stöd till vissa museer, punkt 23 (SD)

av Mattias Karlsson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 23 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2011/12:Kr318 av Mattias Karlsson och Per Ramhorn (båda SD) och avslår motionerna

2011/12:Kr230 av Maria Lundqvist-Brömster (FP),

2011/12:Kr246 av Helén Pettersson i Umeå (S) och

2011/12:Kr314 av Ibrahim Baylan m.fl. (S).

Ställningstagande

De kyrkliga kulturminnena utgör den största samlade delen av det materiella svenska kulturarvet. I samband med åtskiljandet mellan kyrkan och staten inrättades den s.k. kyrkoantikvariska ersättningen där staten åtog sig att bära en betydande del av kostnaderna för bevarandet av framför allt de kulturhistoriskt värdefulla kyrkobyggnaderna.

Tyvärr har staten inte fullt ut levt upp till sina åtaganden. Detta i kombination med en ökad beskattning av kyrkan, ökade kostnader för kulturminnesvården på grund av klimatförändringar och förändrade uppvärmningssystem i kyrkobyggnaderna samt kyrkans stadigt vikande medlemsantal har gradvis urholkat kyrkans förmåga att bevara och synliggöra det kristna kulturarvet. Den ansträngda ekonomiska situation som råder i många stift och församlingar i kombination med det ökade hotet från en organiserad brottslighet som specialiserat sig på att stjäla våra kristna kulturskatter har också resulterat i ett minskat öppethållande i många av landets kyrkor och därmed en minskad tillgänglighet till det kristna kulturarvet.

Jag anser att det behövs en institution där man samlar de mest värdefulla delarna av det nationella kristna kulturarvet. Därför bör regeringen utreda möjligheterna att i samarbete med Svenska kyrkan upprätta ett nationellt kyrkohistoriskt museum.

Vad jag nu har anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Därmed bifaller riksdagen motion Kr318 (SD) och avstyrker motionerna Kr230 (FP), Kr246 (S) och Kr314 (S).

Särskilt yttrande

Särskilt yttrande (SD)

Mattias Karlsson (SD) anför:

Bland de motioner som behandlats i detta betänkande finns många behjärtansvärda förslag som visar på vällovliga ambitioner att bevara, stärka och levandegöra vårt kulturarv. De visar dessutom på ett tydligt sätt att det finns många viktiga kulturarvsbevarande projekt som i dag faller utanför de etablerade bidragsramarna. Det finns alltså ekonomiska behov som inte tillgodoses. Bland annat för att möta dessa behov anser Sverigedemokraterna att en särskild kulturarvsfond bör inrättas. Exakt vilka enskilda verksamheter och projekt som ska få ta del av kulturarvsfondens medel bör dock inte beslutas av riksdagen. Att jag valt att avslå merparten av de motioner som behandlas i detta betänkande ska alltså inte per automatik ses som att Sverigedemokraterna har en negativ inställning till alla de enskilda förslagen utan endast som att vi har en bredare lösning på hur det svenska kulturarvet ska värnas.

Därutöver är det vår förhoppning att kulturarvsfrågorna ska prioriteras av regionerna och landstingen och att flertalet av förslagen med stark lokal anknytning på så sätt kan beredas stöd på regional nivå, inte minst via samverkansmodellen vars syfte ju är att decentralisera styrningen av kulturbidrag.

I betänkandet behandlas också ett antal motioner som syftar till att på olika sätt uppmärksamma och upplysa om bl.a. kommunismens och nationalsocialismens brott mot mänskligheten. Detta är en stor och tung uppgift, inte minst då kunskaperna om åtminstone kommunismens brott ofta visat sig vara skrämmande låga. Sverigedemokraterna stöder således andemeningen i bl.a. motion Kr323, men jag väljer i det här skedet att avvakta resultatet av den aviserade uppföljningsrapporten kring Forum för levande historias arbete.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2011

2011/12:Kr207 av Christer Engelhardt (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om fornfynd.

2011/12:Kr208 av Thoralf Alfsson (SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda möjligheten att inrätta ett museum för regalskeppet Kronan och amiralskeppet Mars på Öland.

2011/12:Kr217 av Pia Nilsson (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att undersöka möjligheterna för staten att ta ett större ekonomiskt ansvar för Sala silvergruva.

2011/12:Kr224 av Jörgen Hellman och Christina Oskarsson (båda S):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om stöd till läns museernas arbete med kulturarvet.

2011/12:Kr227 av Clas-Göran Carlsson m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att göra Ljungbergsmuseet till ett länsmuseum för bildkonst.

2011/12:Kr228 av Carin Runeson och Olle Thorell (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Ekomuseum Bergslagen.

2011/12:Kr230 av Maria Lundqvist-Brömster (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för att inrätta ett nationellt skogsmuseum med lokalisering i Lycksele.

2011/12:Kr235 av Hans Backman (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Riksantikvarieämbetet i samverkan med länsstyrelserna bör göra en inventering av folkkrörelsebyggnader som grund för kommande bedömningar av vilka som har särskilt stort bevarandevärde.

2011/12:Kr238 av Gustav Nilsson (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om forsatt upplysning om kommunismens brott.

2011/12:Kr240 av Jan R Andersson (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om metallsökare vid arkeologiska utgrävningar.

2011/12:Kr242 av Irene Oskarsson (KD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om tydligare regelverk och en översyn av ersättningsnivåerna för kulturbyggnader på landsbygden.

2011/12:Kr243 av Ewa Thalén Finné m.fl. (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om fornlämningen i Uppåkra i Staffanstorps kommun.

2011/12:Kr246 av Helén Pettersson i Umeå (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att göra skogsmuseet i Lycksele till ett nationellt museum.

2011/12:Kr247 av Helén Pettersson i Umeå (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten för statliga Moderna Museet att starta en filial i Umeå.

2011/12:Kr248 av Helén Pettersson i Umeå (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att Kulturrådet stöttar utvecklingen av det viktiga dataprogrammet Sofie och ny digitalteknik för bevarandet av kulturarvet.

2011/12:Kr263 av Ulf Nilsson m.fl. (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Dag Hammarskjölds Backåkra dels vad avser fastigheten och Statens fastighetsverk, dels vad avser verksamheten och regeringens ansvar.

2011/12:Kr264 av Ulf Nilsson och Allan Widman (båda FP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att stödja utvecklingen av en kulturarvsbank vid fyndplatsen Uppåkra.

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Kulturdepartementets ansvar för omhändertagande av fynd från arkeologiska utgrävningar i Uppåkra.

2011/12:Kr269 av Annelie Enochson och Roland Utbult (båda KD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om fortsatt information om och mot nazism.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en upplysningskampanj om och mot kommunism.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en upplysningskampanj om och mot antisemitism.
4. Riksdagen begär att regeringen återkommer med en redogörelse för vidtagna åtgärder mot nazism, kommunism och antisemitism.

2011/12:Kr281 av Betty Malmberg (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge Forum för levande historia ett särskilt uppdrag att uppmärksamma Raoul Wallenberg.

2011/12:Kr282 av Hans Ekström m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att behålla Mälsåkers slott i statligt ägo.

2011/12:Kr283 av Pyyri Niemi och Thomas Östros (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att undersöka möjligheten att Statens fastighetsverk tar över ägandet av Österbybruks herrgård för att bevara och säkra området framtida långsiktiga förvaltning.

2011/12:Kr284 av Louise Malmström m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inleda en dialog kring möjligheterna att underlätta för Arbetets museum att driva EWK-museet för politisk illustrationskonst vidare med statligt stöd.

2011/12:Kr289 av Leif Pagrotsky (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Forum för levande historia.

2011/12:Kr293 av Gunnar Andrén (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att låta Unesco pröva om flyttningen av Kiruna stad motiverar att flyttningen förs upp på Unescos världsarvslista och att därmed kunna verka för att stöd från Europeiska unionen utgår för den kulturgärning flyttningen och dokumentationen av att flytta en stad innebär.

2011/12:Kr294 av Gunnar Andrén (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Kirunasvenskarna och deras okända öde i dåtida Sovjetunionen.

2011/12:Kr296 av Gunnar Andrén m.fl. (FP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en nationell och internationell insamling till Alfred Nobels minne.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett internationellt museum eller en internationell institution i Stockholm och Oslo till Alfred Nobels minne.

2011/12:Kr297 av Berit Högman m.fl. (S):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att långsiktigt verka för fri entré på de regionala museerna.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Nationalmuseum.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Nobelmuseet.
21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kulturmiljöer till minne av kända svenskar.

2011/12:Kr299 av Mikael Damberg (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att verka för att Stockholms skärgård får världsarvsklassning.

2011/12:Kr304 av Johan Johansson (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att byggnadsminnesförklara radiobunkern.

2011/12:Kr307 av Bengt Berg m.fl. (V):

20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge i uppdrag till en enskild institution att fungera som resurs för genus- och klassperspektiv i kulturarvsarbete.

2011/12:Kr309 av Staffan Danielsson (C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inrätta en minnesplats över Förintelsen samt över andra världskriget och kommunismens terror.

2011/12:Kr310 av Staffan Danielsson (C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda möjligheten att bevilja Arbetets museum statsbidrag för att driva EWK-museet för politisk illustrationskonst vidare.

2011/12:Kr314 av Ibrahim Baylan m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att inrätta ett museum över den svenska demokratins framväxt i riksdagens lokaler alternativt i nära anslutning till desamma.

2011/12:Kr316 av Krister Hammarbergh (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att fastslå att Bodens fästning är ett kulturarv av nationellt intresse.

2011/12:Kr318 av Mattias Karlsson och Per Ramhorn (båda SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda möjligheten att i samarbete med Svenska kyrkan upprätta ett nationellt kyrkohistoriskt museum.

2011/12:Kr323 av Carina Herrstedt (SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en återkommande nationell informationskampanj om kommunismens och nationalsocialismens brott mot mänskligheten.

2011/12:Kr324 av Mattias Karlsson och Per Ramhorn (båda SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda möjligheten att införa ett svenskt fartygsvärn.

2011/12:Kr326 av Mattias Karlsson och Kent Ekeröth (båda SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att vidta ytterligare åtgärder för att bekämpa kulturarvsbrott.

2011/12:Kr327 av Mattias Karlsson och Tony Wiklander (båda SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det skånska ålagillet bör föras upp på den svenska förteckningen över det immateriella kulturarvet som ska presenteras för Unesco.

2011/12:Kr328 av Annika Lillemets (MP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att snarast vidta åtgärder för att få till stånd en kulturstadspark i Slaka-Lambohov.

2011/12:Kr331 av Siv Holma (V):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att staten bör koncentrera digitaliseringen av fotografiskt material till den verksamhet man redan har i Stiftelsen Föremålsvård i Kiruna.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att omvandla lönebidraget till ett öronmärkt anslag som täcker den faktiska lönekostnaden.

2011/12:Ub242 av Sten Bergheden (M):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utbilda fler som kan vara med och stötta och vårda kulturarvet.